

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

GK + BOR
28.03.2023r. *[Signature]*

Olsztyn, dnia 23 marca 2023 r.

PN.4131.123.2023

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40), stwierdzam nieważność uchwały Nr LXIV/384/2023 Rady Miejskiej w Ostródzie z dnia 22 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Ostróda na 2023 rok.

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa we wstępie, która wpłynęła do tutejszego organu w dniu 1 marca 2023 r., Rada Miejska w Ostródzie, powołując jako podstawę art. 18 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2022 r., poz. 572 z późn.zm), uchwaliła, w formie załącznika do uchwały, Program opieki nad zwierzętami, szczegółowo określony w tytule uchwały.

W ramach postępowania nadzorczego, w wyniku skargi złożonej przez Fundację Alarmowy Fundusz Nadziei na Życie z siedzibą w Ostródzie, wojewoda przeprowadził postępowanie wyjaśniające, w toku którego ustalono, że projekt Programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt Gminy Miejskiej Ostróda, na rok 2023, został przekazany do zaopiniowania organizacjom społecznym, działającym na terenie Gminy Miejskiej Ostróda, takim jak Towarzystwo Obrony Praw Zwierząt w Ostródzie, Stowarzyszenie Z Miłości do Zwierząt – IWA, Stowarzyszenie dla Kota „Kociarnia”, Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii oraz właściwym zarządom obwodów łowieckich. Jednocześnie też, ustalono, że Fundacja Alarmowy Fundusz Nadziei na Życie, będąca organizacją społeczną, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, została pominięta w procedurze opiniowania przedmiotowego projektu.

Burmistrz Miasta Ostródy wyjaśnił, że Fundacja Alarmowy Fundusz Nadziei na Życie, jest fundacją, która od 1 stycznia 2021 r., swój statutowy cel działania, którym jest ochrona zwierząt, realizuje poprzez prowadzenie schroniska usytuowanego na terenie Gminy Miejskiej Ostróda, świadcząc także usługi opieki nad bezdomnymi zwierzętami (psy i koty) z terenu Gminy Miejskiej Ostróda, na podstawie zawartej z Gminą umowy. W treści wyjaśnień podniesiono (i udokumentowano), że przesłany ww. Fundacji do zaopiniowania projekt Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi Gminy Miejskiej Ostróda na rok 2022, nie został podjęty przez adresata, a w trakcie realizacji tego Programu, w roku 2022, Fundacja Alarmowy Fundusz Nadziei na Życie nie podejmowała współpracy z Gminą Miejską Ostróda. Burmistrz Miasta Ostróda przedstawił dokumenty, z których wynikało, że wymieniona Fundacja nie korzystała z dofinansowania na zabiegi sterylizacji i kastracji kotów żyjących na wolności ani na zabiegi usypiania ślepych miotów. Fundacja, nie odpowiedziała na zapytanie mailowe z dnia 5 listopada 2022 r. w sprawie przesłania wykazu karmicieli społecznych kotów wolnożyjących i miejsc ich bytowania, a Straż Miejska w Ostródzie oraz Powiatowa Komenda Policji w Ostródzie, nie odnotowały interwencji w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, które byłyby obsługiwane przez Fundację Alarmowy Fundusz Nadziei na Życie na terenie Miasta Ostróda.

Z treści przedstawionych wyjaśnień, wynika zatem, że w ocenie organu wykonawczego gminy, ustalone, obiektywne okoliczności, uzasadniają przyjęcie, że rzeczona Fundacja wycofała się z (prowadzonej uprzednio) działalności na obszarze Miasta Ostróda.

W ocenie organu nadzoru, przyjęcie takich wniosków jest przedwczesne i nieuzasadnione. Okoliczność braku współpracy organizacji społecznej z organami lub przedstawicielami danej gminy, nie uzasadnia twierdzenia o zaprzestaniu działalności na terenie tej gminy. Niewątpliwie, działalność taka może być prowadzona również w innych formach.

Zgodnie z treścią § 5 Statutu Fundacji „Alarmowy Fundusz Nadziei na Życie”, terenem jej działania jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a dla właściwego realizowania celów społecznych i gospodarczych Fundacja może prowadzić działalność zarówno w kraju jak i za granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Do celów statutowych Fundacji, zgodnie z postanowieniami § 9 - § 11 Statutu, należy niesienie pomocy bezpańskim, chorym i pokrzywdzonym zwierzętom, wspieranie wszelkich działań i organizacji mających na celu zwalczanie bezdomności i okrucieństwa wobec zwierząt, udzielanie pomocy placówkom niosącym pomoc zwierzętom bezdomnym, ochrona środowiska i ochrona zwierząt. Ustalone cele, Fundacja realizuje poprzez odpłatną i nieodpłatną działalność pożytku publicznego oraz działalność gospodarczą, poprzez umieszczanie porzuconych, pokrzywdzonych zwierząt w istniejących schroniskach i azylach dla bezdomnych zwierząt, poprzez prowadzenie i wspieranie działalności adopcyjnej, poprzez zbieranie środków finansowych i rzeczowych na potrzeby Fundacji, poprzez finansowanie leczenia bezdomnych zwierząt – w tym realizowanie programu sterylizacji i kastracji, poprzez prowadzenie schronisk dla bezdomnych zwierząt, działalność adopcyjną, upowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska, wspieranie istniejących organizacji związanych z opieką nad zwierzętami i ochroną środowiska naturalnego, a także – poprzez organizowanie i wspieranie akcji propagandowych i edukacyjnych związanych z ochroną zwierząt, a szczególności propagujących adopcje bezdomnych zwierząt, współpracę z instytucjami państwowymi, samorządowymi oraz tymi organizacjami pozarządowymi, których celem jest niesienie pomocy zwierzętom bezdomnym i pokrzywdzonym, poprzez wspieranie prac naukowo-badawczych, współpracę z policją oraz strażą miejską. Dla osiągnięcia celów statutowych, Fundacja może wspierać działalność innych osób prawnych oraz osób fizycznych, których działalność jest zbieżna z celami Fundacji.

W toku swej działalności, Fundacja Alarmowy Fundusz Nadziei na Życie, prowadzi działania, interwencje, udziela pomocy i interesuje się losem zwierząt bezdomnych, w tym zwierząt które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, niezależnie od miejsca przebywania, znalezienia lub zaginięcia zwierzęcia. Fundacja monitoruje przebieg postępowań prowadzonych w sprawach znęcania się nad zwierzętami, niezależnie od miejsca zdarzenia, prowadzi akcje edukacyjne, informujące społeczeństwo o zagrożeniach i konsekwencjach niewłaściwego postępowania człowieka wobec zwierząt, interesuje się losem zwierząt przebywających w schronisku Gminy Miejskiej w Ostródzie.

Szczególną aktywność Fundacji zauważyć można na portalu społecznościowym (<https://www.facebook.com/people/AFN-Fundacja/100064569134636/>). Trudno jest przy tym twierdzić, aby zamieszczane tam treści, kierowane były wyłącznie do mieszkańców Gminy Ostróda lub pozostawały niedostępne dla mieszkańców Miasta Ostróda, czy też – stanowiły treści niedotyczące zwierząt z obszaru Miasta Ostróda. Nie ma także żadnych obiektywnych przesłanek, które pozwalałyby na przyjęcie, iż Fundacja odmówiłaby współpracy, udzielenia pomocy lub podjęcia interwencji, w przypadku zaistnienia okoliczności uzasadniających udzielenie ochrony zwierzęciu z terenu Gminy Miejskiej Ostróda.

Wszystkie te okoliczności, zdaniem organu nadzoru, pozwalają na stwierdzenie, że Fundacja Alarmowy Fundusz Nadziei na Życie, winna zostać uznana za organizację społeczną działającą m.in. na obszarze Gminy Miejskiej Ostróda. Jednocześnie też, nie budzi wątpliwości, iż Miasto Ostróda posiadało wiedzę o funkcjonowaniu przedmiotowej Fundacji.

Powyższe ustalenia, potwierdzają argumenty przedstawione w treści wystąpienia Fundacji, aktywność Fundacji w przestrzeni internetowej, wpisy w Krajowym Rejestrze Sądowym, postanowienia statutu Fundacji, a także wyjaśnienia Burmistrza Miasta Ostródy oraz argumentacja przedstawiana w toku dyskusji, na LXIV sesji Rady Miejskiej w Ostródzie (zapis przebiegu sesji dostępny pod adresem internetowym: <https://ostroda.esesja.pl/transmisja/35271/lxiv-sesja-rady-miejskiej-w-ostr%C3%B3dzie.htm>).

Zgodnie z art. 11a ust. 1 – ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt, rada gminy określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, obejmujący w szczególności zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt, opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie, odławianie bezdomnych zwierząt, obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt, poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt, usypianie ślepych miotów, wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Program, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie, plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, a także – zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków.

Stosownie zaś do treści art. 11a ust. 7 i ust. 8 ustawy, projekt program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, wójt (burmistrz, prezydent miasta) najpóźniej do dnia 1 lutego przekazuje do zaopiniowania właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii, organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy, dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy. Podmioty opiniujące, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu, wydają opinie o projekcie, przy czym - niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu.

W okolicznościach faktycznych i prawnych przedmiotowej sprawy, stwierdzić należy, że wbrew obowiązującym wymogom prawa, organizacja społeczna – Fundacja Alarmowy Fundusz Nadziei na Życie z siedzibą w Ostródzie, działająca m.in. na terenie Miasta Ostróda, została pominięta w procedurze opiniodawczej, obowiązkowej na gruncie art. 11 ust. 7 ustawy o ochronie zwierząt. Okoliczność ta, stanowi istotne naruszenie trybu podejmowania uchwały i uzasadnia wyeliminowanie jej z obrotu prawnego, w całości.

Ponadto, wskazać należy, iż w ramach unormowań szczegółowych ustanowionego Programu, istotnie narusza prawo przepis § 3 ust. 2 pkt 4) załącznika do uchwały, w treści którego, określając zadania poszczególnych podmiotów w zakresie opieki nad bezdomnymi zwierzętami, postanowiono, że realizatorem tych zadań będzie m.in. Komenda Powiatowa Policji, poprzez egzekwowanie przestrzegania przepisów o ochronie zwierząt przez opiekunów zwierząt. W ocenie organu nadzoru, rada gminy nie posiada żadnych kompetencji prawotwórczych w odniesieniu do zadań realizowanych przez jednostki Policji. Postępowanie takie, stanowi wykroczenie poza delegację wynikającą z przepisu art. 11a ustawy o ochronie zwierząt.

Policja stanowi umundurowaną i uzbrojoną formację, służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego, utworzoną i funkcjonującą w oparciu o przepisy ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2023 r., poz. 171 z późn.zm.).

Szczegółowe kompetencje, obowiązki i uprawnienia oraz zadania Policji, określają przepisy ww. ustawy, innych aktów rangi ustawowej (w tym – ustawy o ochronie zwierząt) oraz aktów wykonawczych wydanych na podstawie wyraźnych upoważnień wynikających z ustawy. Żaden przepis obowiązującego prawa, nie przyznaje radzie gminy kompetencji do nakładania na Policję zadań związanych z realizacją programu opieki nad zwierzętami.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie trzydziestu dni od daty jego doręczenia.

Otrzymują :

- Przewodniczący Rady Miejskiej w Ostródzie
- Burmistrz Miasta Ostródy

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki